

سیاست جدید خودرویی؛ مداخله، انفعال یا ابهام؟

سیاست های جدید دولت برای تنظیم بازار خودرو با واکنش های متفاوتی روبه رو شده است. برخی آن را نشانه بازگشت دولت به مداخله گری می دانند، برخی دیگر نیز آن را نماد انفعال در برابر یک خصوصی سازی ناقص و بی ضابطه می خوانند

امینی
economice@khorasannews.com

سیاست اخیر وزارت صمت در قبال خودروسازان حاشیه ساز شده است. این وزارتخانه خودروسازان را مکلف به رعایت برنامه تولید و سقف قیمت کرده و برخورداری از تسهیلات نقدینگی را مشروط به «اصلاح رفتار در چارچوب سیاست های خود» دانسته است. بسیاری از رسانه ها از این موضوع به عنوان مداخله دولت و تهدید خودروسازان بر فرمان برداری یاد کردند. با این حال، به نظر می رسد مسئله پیچیده تر است. در واقع، وزارت صمت تلاش کرده به سمت تنظیم گری اصول محور حرکت کند، اما این رویکرد در شرایط فعلی که ابهامات ساختاری و نبود سازوکارهای بلندمدت بر بازار خودرو حاکم است، کارآمد نخواهد بود.

سیاست های جدید وزارت صمت در قبال خودروسازان

مصوبات هفتم تیر شورای معاونین وزارت صمت در خصوص تنظیم بازار خودرو حاشیه ساز شده است. گزارش خبرگزاری فارس از پانزدهمین جلسه شورای معاونین وزارت صمت، از تصویب ۵ مصوبه در این شورا به شرح زیر حکایت دارد.

۱- مراقبت جدی در خصوص عدم افزایش قیمت خودرو در بازار بیش از سقفی که وزارت صمت موافقت کرده (۱۵ درصد) صورت گیرد.

۲- به شرکت های خودروسازی در خصوص جلوگیری از کاهش تولید و عقب افتادن از برنامه تولید تذکره داده شود.

۳- هماهنگی برای افزایش تولید خودروهای اقتصادی انجام شود.

۴- باتوجه به مجوز صادر شده برای واردات خودرو و موافقت دولت با تعرفه پیشنهادی وزارت صمت، هر چه سریع تر فرایندها و واردات خودرو برای ایرانیان

باید گفت بی توجهی به واقعیات تولید خودروسازان و نادیده گرفتن اثرگذاری تورم هزینه های تولید بر محصولات نیز از آن سوی بام افتادن است.

در این میان مصوبه صمت در شرایطی از سقف قیمت ۱۵ درصد برای خودروسازان حکایت دارد که این نوع سقف گذاری به طور عمومی، چندان دقیق نیست. چرا که طبعاً افزایش هزینه های تولید برای خودروسازان با توجه به نوع خودرو نمی تواند یکسان باشد.

از سوی دیگر در شرایطی که به نظر نمی رسد گزارش های منظم و دوره ای پیرامون بهای تمام شده واقعی خودروها وجود داشته باشد و همچنین دستورالعمل های قیمت گذاری نیز بی توجه به آن تدوین شده اند، نمی توان تعیین سقف قیمت کنونی برای خودروسازان را قطعاً قیمت گذاری دستوری دانست.

واردات محدود؛ نه ابزار رقابتی، نه محرک پاسخ گویی

یکی از محورهای دیگر مصوبه اخیر، تسهیل واردات خودرو برای ایرانیان خارج از کشور (بدون انتقال ارز) است. اگرچه در ظاهر، این سیاست می تواند عرضه خودروهای وارداتی را افزایش داده و فشار

از بازار بردارد، اما در عمل:

۱- شامل گروه محدودی از شهروندان می شود،
۲- به دلیل موانع اداری و محدودیت ارزی، حجم آن ناچیز است،
۳- و مهم تر از همه، جایگزین یار قیب واقعی خودروهای پرتیراژ داخلی نیست.

در نتیجه، این سیاست به هیچ وجه نمی تواند

سیاست گذاری خودرو در برزخ

در مجموع تعامل میان سیاست گذار و خودروساز در غیاب چارچوب نهادی شفاف، هم اینک به یک چالش تبدیل شده است. نه وزارت صمت از اختیار اتلازم برای نظارت بر خودروسازان پس از واگذاری خوردار است و نه ایران خودرو به طور کامل خصوصی شده و مستقل است. در واقع

سیاست گذار، درگیر نوعی سرگشتگی است که نه به تنظیم بازار می انجامد و نه به ارتقای تولید.

تا زمانی که نسبت دولت با بنگاه های تازه خصوصی شده مانند ایران خودرو و شفاف سازی نشود و نهاد تنظیم گر قدرت اعمال سیاست نداشته باشد، نه صنعت خودرو در مسیر بهبود رقابت خواهد افتاد، نه رضایت مصرف کننده افزایش می یابد و نه اهداف سیاست گذار محقق خواهد شد.

را برای برخی از محصولات خودرو رعایت نکرده است. «آخرین خودرو» به نقل از «زاده قشمی» مدیر کل روابط عمومی و تشکل های مردم نهاد سازمان حمایت تصریح کرد: «بررسی های ما نشان می دهد ایران خودرو ظاهراً در دو خودرو تولیدی خود بیش از ۱۵ درصد افزایش قیمت داشته است.»

باتوجه به این موارد، از یک سو انتظار ادامه حمایت های دولت از بخش خصوصی، به مانند گذشته که ایران خودرو عملاً تحت مدیریت دولت بود، در تناقض است. از سوی دیگر حدود سیاست گذاری دولت برای فعالیت ایران خودرو پس از واگذاری نیز تاکنون شفاف نشده و به نظر می رسد ماجرای صمت و ایران خودرو در این نقطه به اشکال مهمی برخورد کرده است.

منجر به افزایش رقابت یا کاهش قدرت انحصاری خودروسازان داخلی شود. صرفاً واردات محدودی از خودروهای اقتصادی به بازار تزریق خواهد شد که تأثیرگذاری واقعی آن بر ساختار بازار محل تردید است.

خطر انحصار خصوصی شده

جنگالی ترین بخش این مصوبه، بند پیرامون همکاری با ایران خودرو است. وزارت صمت صراحتاً اعلام کرده که در صورت «اصلاح رفتار در چارچوب سیاست های وزارتخانه»، برای حل مشکل نقدینگی این شرکت مساعدت خواهد شد. نکته این جاست که این شرکت هم اکنون به ظاهر به بخش خصوصی واگذار شده، اما این واگذاری با ابهامات و حاشیه های بسیاری همراه بوده است؛ در جریان این واگذاری اشکالات شورای رقابت به واگذاری این شرکت بی پاسخ ماند و از آن مهم تر، شرایط فعالیت ایران خودرو در دوره جدید مدیریتی از نظر قیمت و برنامه تولید در هاله ای ابهام باقی ماند.

در ادامه اقدامات این شرکت در ماه های اخیر، حاشیه ساز شد. نمونه آن اقدام خودسرانه برای اعلام قیمت در خرداد بود. آن هم در شرایطی که وزارت صمت تصریح کرد تکلیف قیمت محصولات این شرکت با توجه به پیچیدگی های موجود، تا تأخر خرداد مشخص خواهد شد. پس از آن نیز وزارت صمت، سقف قیمت خودروسازان را اعلام کرد که از یک سو، شورای رقابت نسبت به آن انتقاد داشت و از سوی دیگر بررسی های اولیه نشان داد ایران خودرو این سقف قیمت

خانواده محترم عرفانیان پیوندی سرکار خانم پیوندی، حاجیه خانم پیوندی نسیم جان، سعید جان، تارا جان، الهه جان، پوریا جان

خبر درگذشت عزیزتان چنان سنگین و جانسوز است که به دشواری به باور می نشیند ولی در برابر تقدیر حضرت پروردگار چاره ای جز تسلیم و رضا نیست. روحشان قرین رحمت حق

نونا حسینیان، مهندس کیوان صبوری یزدی، کیارش، تیرازه ۱۳۶۴۴۴

خانواده محترم عرفانیان پیوندی سرکار خانم پیوندی، حاجیه خانم پیوندی نسیم جان، سعید جان، تارا جان، الهه جان، پوریا جان

پدر همچون چراغی پر فروغ گرمابخش و نور بخش خانه است غم کمی نیست چراغ خانه خاموش گردد تسلیت مرا بپذیرید.

لیلا حسینیان ۱۳۶۴۸۲

خانواده محترم عرفانیان پیوندی سرکار خانم پیوندی، حاجیه خانم پیوندی نسیم جان، سعید جان، تارا جان، الهه جان، پوریا جان

می دانم که تسلیت واژه ناچیز است نسبت به غمی که در دلتان جای گرفته. برای شما که دل هایتان لبریز از مهر و خاطره اند صبری عظیم و آرامشی عمیق آرزو می کنم نوشین حسینیان، پانید، فرید ۱۳۶۴۷۱

جناب آقایان
مهندس جلال عرفانیان پیوندی
و مهندس جعفر عرفانیان پیوندی
و جناب آقای مهندس امینی
ضایعه ناباورانه و درگذشت
برادر گرامی جناب آقای
مهندس جواد پیوندی
را خدمت شما و خانواده های محترم تسلیت میگوئیم و برای شما و کلیه بازماندگان صبر و شکیبائی و برای آن مرحوم آرامش و آمرزش مسئلت داریم.
خانواده سرهنگ علیرضا قاسمی
۱۳۶۵۹۶

خاندان محترم عرفانیان پیوندی
همسر مکرمه و فرزندان گرامی
درگذشت ناباورانه و تأثر انگیز بزرگ
مرد تلاش و توسعه و تأثیر گذار در
صنعت راه و معدن
جناب آقای
مهندس جواد پیوندی
را خدمت شما و کلیه بازماندگان تسلیت و تعزیت عرض مینمائیم.
سرهنگ علیرضا قاسمی و بانو
۱۳۶۵۹۳

سوم مرداد ماه مصادف است
با هشتمین سالگرد درگذشت پدر عزیزمان
حاج ابراهیم کسمائی
روحش شاد و یادش گرامی.
خانواده کسمائی
۱۳۶۵۹۳
صبر و شکیبایی کنجی از کنجهای بهشت است

هر چه دارم از تو دارم ای پدر
دومین سال از فقدان وجود پرمهرت گذشت
نامت بزرگ و یادت جاویدان
سالگرد درگذشت
بازنشسته آموزش و پرورش
زنده یاد منوچهر دقاق یزد
را گرامی میداریم ۱۳۶۴۴۹

جناب آقای حاج جعفر عرفانیان پیوندی طوسی
و خاندان محترم
با نهایت تأسف و تأثر درگذشت
حاج جواد عرفانیان پیوندی طوسی
را تسلیت عرض می نمایم
مارا در غم خود شریک بدانید.
برای آن عزیز سفر کرده غفران و رحمت الهی و
برای بازماندگان صبر و شکیبایی مسئلت می نمائیم.
خاندان قمری کارگر
۱۳۶۴۵۴